

VERZUIMPROTOCOL

Locatie Schilderspark

juni 2019

INHOUDSOPGAVE

1	WETGEVING RONDOM VERZUIM EN LEERPLICHT	2
2	WAAROM IS SIGNALEREN VAN VERZUIM ZO BELANGRIJK?	3
3	SIGNALEREN VAN VERZUIM IN MAGISTER, WAAR WORDT OP GELET?	3
4	WAT ZIJN MOGELIJKE OORZAKEN VAN ZIEKTEVERZUIM?	3
5	IN GESPREK MET DE LEERLING	4
6	IN GESPREK MET OUDERS	4
7	DE VERZUIMPREVENTIE COÖRDINATOR	5
8	PROCEDURE BIJ TE LAAT KOMEN EN SPIJBELEN	7
9	SPIJBELEN (= CODE “SP” IN MAGISTER)	8

1 WETGEVING RONDOM VERZUIM EN LEERPlicht

In het *Protocol Ziekteverzuim* VO GGD Midden Nederland, 2010, staat een aantal belangrijke zaken beschreven over de bestrijding van (ziekte)verzuim en over de leerplichtwet:

Wanneer leerlingen op scholen worden ziek gemeld en langdurig of regelmatig verzuimen, hebben de scholen en de leerplichtambtenaren niet altijd zicht op de werkelijke reden van het verzuim. Elke gemeente is verplicht om uitvoering te geven aan handhaving en toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. De leerplichtambtenaar is hierbij afhankelijk van wat de scholen melden.

Over het algemeen heeft een school in eerste instantie een interne werkwijze rond schoolverzuim. Er wordt vaak pas besloten tot melding bij de leerplicht indien er sprake is van hardnekkig verzuim, waarop de school geen grip heeft. Er blijkt dan vaak al een zeer complexe situatie te zijn ontstaan.

Er worden twee soorten verzuim onderscheiden:

- 1) Geoorloofd verzuim: ziekte, huisarts - en tandartsbezoek, bijzondere familieomstandigheden.
- 2) Ongeoorloofd verzuim: betreft leerlingen die zonder 'geldige reden' de school niet bezoeken.

In de praktijk zijn beide categorieën niet altijd even duidelijk van elkaar te scheiden. Praktijkervaring leert verder dat er onder geoorloofd verzuim veel ongeoorloofd verzuim schuilt. In ieder geval kan alle verzuim in eerste instantie gezien worden als signaal dat er iets aan de hand is. Het belang van vroegtijdig reageren op (ziekte)verzuim zowel door school en hulpverleners kan van groot belang zijn voor het voorkomen van schooluitval.

De jeugdarts beschikt over een eigen instrumentarium en deskundigheid, zoals:

- inzicht in de ontwikkelingsgegevens en ziektegeschiedenis van de leerling van jongs af aan;
- specifieke kennis van de fysieke en emotionele ontwikkeling van kinderen;
- inzicht in de sociale kaart;
- contacten met deskundigen, zoals huisarts, kinderarts en kinderpsychiater;
- kan een vraagbaak zijn en oplossingen aandragen voor problemen die te maken hebben met ziekte en gezondheid.

Tijdens een gesprek kan de jeugdarts na een probleeminventarisatie de leerling/ouders advies geven, hen begeleiden en verwijzen en zo nodig bemiddelen. De leerplichtambtenaar biedt hulp aan leerlingen, ouders en scholen bij het zoeken naar oplossingen bij zorgwekkend schoolverzuim. Het uitgangspunt is preventie maar de leerplichtambtenaar heeft ook de mogelijkheid een proces-verbaal op te maken.

Op het Kalsbeek College werken we intensief samen met de jeugdarts, Marion Kraaier, om het (ziekte)verzuim terug te dringen en leerlingen de ondersteuning te bieden die ze nodig hebben. Als we onvoldoende grip krijgen op het verzuim en duidelijk is geworden dat er onvoldoende of geen medische grond is voor het verzuim kan de leerplichtambtenaar ingeschakeld worden. Dit komt een enkele keer voor.

2 WAAROM IS SIGNALEREN VAN VERZUIM ZO BELANGRIJK?

→ De groep jongeren waarbij langdurig en/of veelvuldig schoolverzuim speelt, blijkt een risicogroep te zijn voor voortijdig schoolverlaten. Voortijdig schoolverlaten (VSV) heeft een grote impact op het verdere leven van de jongere. Vroegtijdig signaleren van hoog verzuim kan ernstigere problematiek voorkomen.

→ Het verzuim kan resulteren in leerachterstanden. Leerlingen stromen af of doubleren door hoog schoolverzuim en in het slechtste geval behalen zij geen diploma.

→ Spijbelen komt steeds minder vaak voor en ziekteverzuim neemt toe. Psychosociale problemen bij jongeren leiden steeds vaker tot lichamelijke en psychische klachten en deze leiden tot ziekteverzuim.

3 SIGNALEREN VAN VERZUIM IN MAGISTER, WAAR WORDT OP GELET?

- Aantal uren/dagen verzuim. (Zie protocol)
- Hoeveel dagen heeft de leerling zich gedurende de dag ziekgemeld/ ziek naar huis gegaan?
- Zijn het aaneengesloten- of vooral losse dagen verzuim?
- Is er sprake van een oplopend verzuim in de afgelopen jaren?
- Is het verzuim plotseling of geleidelijk ontstaan? Is er een geschiedenis van verzuim?
- Is er een patroon te ontdekken in de dagen dat er vooral verzuimd wordt? Bijvoorbeeld op de maandag of na vakanties? Rondom toetsen/toetsweken? Activiteiten (werkweek, projectweek, sportdag)?
- Is de leerling heel georganiseerd of juist chaotisch?

4 WAT ZIJN MOGELIJKE OORZAKEN VAN ZIEKTEVERZUIM?

- Een duidelijke medische oorzaak
- Angsten die resulteren in spanningsklachten en stress. Leerlingen kunnen angst hebben om te falen. Ook kunnen sommige leerlingen een specifieke angst hebben ten aanzien van school, ze voelen zich niet veilig. Sommige leerlingen hebben separatieangst, zij hebben niet zozeer een angst voor school maar ervaren vooral veel spanningen als zij niet thuis bij ouder(s) zijn. Zo zijn er nog meer redenen te bedenken waardoor leerlingen angstig zijn of worden.

Spanningsklachten uiten zich vaak fysiek, denk aan buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn, duizeligheid en vermoeidheid.

- Geen gezond leefpatroon, denk aan dieet/eetgewoonten, onvoldoende slaap of een verschoven dag/nachtritme, verslavingen(gamen), weinig tot geen sport en buitenlucht, onvoldoende activiteiten om te ontspannen.
- Uitdagingen/moeiten/ spanningen in de thuissituatie. Motivatieproblematiek – gedragsproblemen, opstandigheid, ouder heeft weinig grip op kind, “lastig zijn” of leerling leidt aandacht door opstandigheid af van wat er echt speelt, bijvoorbeeld in thuissituatie of op straat.
- Pfeiffer of bijvoorbeeld hersenschudding of griep waar leerlingen niet goed van herstellen, “blijven hangen in verzuim”, er maanden last van hebben terwijl oorspronkelijke klacht al over zou moeten zijn.
- Overvraagd worden op school en steeds hogere drempel ervaren (bijvoorbeeld leerling heeft onvoldoende capaciteiten en loopt op tenen, overprikkeling, depressie, autisme spectrum stoornis, add).

5 IN GESPREK MET DE LEERLING

- Mentor geeft in ieder geval erkenning aan de leerling en gaat open in gesprek.
- Er wordt doorgevraagd op mogelijke oorzaken verzuim, zeker bij herhalend patroon. Uitgaand van feiten, en uitnodigend om mee te denken in oplossingen.
- De leerling laten weten dat er samengewerkt wordt met zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) en dat we samen met hen het beste willen voor de leerling.
- Oneliner: “Als je meer dan 38,5 koorts hebt of helemaal leegloopt is het verstandig om thuis te blijven maar van lang thuisblijven is geen kind beter geworden. Wat heb je nodig om naar school te gaan?” We maken de leerling bewust dat thuisblijven vaak niet de oplossing is.
- Druk wegnemen bij spanningsklachten. Praktische en concrete afspraken maken.

6 IN GESPREK MET OUDERS

- We denken vanuit de ‘dynamische driehoek’ (ouder, kind, school). Als er een goede samenwerking is tussen school, ouder(s)/verzorger(s) en leerling kan het kind zich goed ontwikkelen en ontstaat er meer groeiruimte voor de leerling.
- Ook de ouder(s)/verzorger(s) wordt ruimte gegeven voor hun inbreng, bezorgdheid en ideeën met betrekking tot het verzuim, (gedane) acties en mogelijke oplossingen.
- Wij zijn geen arts en kunnen niet beoordelen hoeveel last een leerling ervaart.
- De verantwoordelijkheid blijft bij ouder(s)/verzorger(s), de school kan ondersteuning bieden. Ouder(s)/verzorger(s) en kind moeten in actie komen,

school kan helpen. Daarnaast is het gezamenlijke doel belangrijk, namelijk zo snel mogelijk weer terug naar school.

- De zorgcoördinator, het Intern Zorg Overleg, de jeugdarts en de leerplichtambtenaar kunnen betrokken worden bij het delen van de zorg over het verzuim en de oplossingen daarvoor.

7 DE VERZUIMPREVENTIE COÖRDINATOR

Leerlingen met een hoog ziekteverzuim kunnen uitgenodigd worden door de verzuimpreventie coördinator. Zij voert gesprekjes met leerlingen met een hoog ziekteverzuim. Ouders worden vooraf per mail geïnformeerd. Het gesprek heeft als doel om ondersteuning te bieden bij een regelmatige schoolgang.

116, mentor, afdelingsleider en zorgcoördinator hebben signaleringsfunctie.

116: Na 3 aaneengesloten ziektedagen mail naar mentor en afdelingsleider.

Mentor: Heeft na mail van 116 contact met ouders en leerling en noteert dit in Magister.

Neemt contact op met afdelingsleider bij:

> 5 dagen achtereenvolgende of > 5 incidentele dagen in afgelopen maand

Afdelingsleider: Samen met zoco wordt per afdeling het verzuim gemonitord en actie ondernomen waar nodig

Na contact met thuis:

- verzuim blijft bestaan
- extra zorg nodig

Na contact met thuis:

- verzuim stopt
- geen extra zorg nodig

Op korte termijn: mentor overlegt met afdelingsleider en/of zoco.
Evt advies aan trajectbegeleider of jeugdarts vragen.
Daarna contact met ouders/leerling en vervolgens actie.

Gesprek plannen op school met ouders en leerling (evt. jeugdarts al uitnodigen)
Afspraken maken, zo nodig aanbod leerlingenzorg.

Leerlingenzorg inzetten:

- extra ondersteuning van mentor
- leerlingbegeleiding
- trajectbegeleiding
- InternZorgOverleg of Samenwerkingsverband
- Gesprek verzuim preventie coördinator

Zoco meldt leerling aan bij **jeugdarts** (mentor informeert ouders). Soms informeert zoco leerplicht, vooralsnog zonder actie van leerplicht. Notitie Magister.

Consult jeugdarts met leerling/ouders

Contact tussen jeugdarts en leerling/ouders komt niet tot stand (2 pogingen)

Na consult:

- advies
- controle
- verwijzing

Terugkoppeling school

I.o. met afdelingsleider meldt zoco bij **leerplicht**.
Leerplicht koppelt acties terug aan afdelingsleider /zoco.

Terugkoppeling aan zoco met aanbevelingen.

Zoco informeert mentor en afdelingsleider en kan i.o. alsnog leerlingenzorg inzetten of bespreken in IZO. Notitie en terugkoppelingsformulier in Magister.

Bij aanhouden verzuim: zoco neemt zo nodig weer contact op met jeugdarts. Cyclus kan zich herhalen. Bij tweede aanmelding jeugdarts wordt Leerplichtambtenaar geïnformeerd.

Te laat komen (= code “L2” in Magister):

7^e x : Medewerker lokaal 116 signaleert en neemt telefonisch contact op met het thuisfront en in Magister wordt een “logboekitem” aangemaakt.

10^e x: Medewerker lokaal 116 signaleert en geeft door aan afdelingsleider: via leerlingenadministratie volgt er een brief naar ouders waarin staat vermeld dat de leerplichtambtenaar op de hoogte wordt gesteld. Afschrift gaat naar afdelingsleider en mentor. In Magister wordt een “logboek” aangemaakt, waarin het 10 keer te laat komen wordt vermeld en dat er een vooraanmelding naar leerplicht is gegaan.

Actie: leerlingenadministratie.

14^e x: Medewerker lokaal 116/leerlingenadministratie geeft door aan afdelingsleider: er volgt een schorsing voor 1 dag en 1^e melding bij leerplichtambtenaar (via melding in DUO: actie: leerlingenadministratie). De ouders ontvangen hierover een brief. In Magister wordt een “logboek” aangemaakt, waarin het 14 keer te laat komen en de schorsing wordt vermeld en dat er een melding bij leerplicht via DUO is gedaan. De leerplichtambtenaar stuurt een officiële waarschuwingsbrief naar de ouders.

Actie: leerlingenadministratie.

17^e x: Medewerker lokaal 116/leerlingenadministratie geeft door afdelingsleider: de leerlingenadministratie meldt dit bij leerplicht via DUO. Gesprek met leerplichtambtenaar (Halt kan overwogen worden. Een leerling kan maar 1 x een Halt-straf krijgen). In Magister wordt een “logboek” aangemaakt, waarin het 17 keer te laat komen wordt vermeld en dat er een melding bij leerplicht is gedaan via DUO.

Actie: leerlingenadministratie.

Leerlingen moeten zich volgens onderstaand schema een half uur voor de aanvang van hun lessen melden in 116 en daar zitten totdat hun eerste les begint:

3^e en 5^e x: 1x melden

6^e en 7^e x: 2x melden

8^e en volgende keren: 3x melden

Niet melden betekent een lesuur nakomen en de plicht tot melden blijft staan.

Spijbelen (= code “SP” in Magister):

Onderbouw (klas 1 t/m 3): Bij elk gespijbeld lesuur neemt de afdelingsleider contact op met ouders/verzorgers, neemt een passende maatregel en neemt indien nodig contact op met leerplicht.

Bovenbouw (klas 4 t/m 6):

- 1^e x: Medewerker lokaal 116 signaleert en neemt telefonisch contact op met het thuisfront. In Magister wordt een “logboek” aangemaakt.
Actie: medewerker lokaal 116.
- 5^e x: Medewerker lokaal 116/leerlingadministratie signaleert en geeft door aan afdelingsleider: er volgt een brief naar ouders waarin staat vermeld dat de leerplichtambtenaar op de hoogte wordt gesteld. Afschrift naar afdelingsleider en mentor. In Magister wordt een “logboek” aangemaakt.
Actie: leerlingenadministratie.
- 8^e x: Medewerker lokaal 116/leerlingadministratie geeft door aan afdelingsleider: er volgt een schorsing voor 1 dag en een melding bij leerplichtambtenaar via DUO. De ouders ontvangen hierover een brief. Ouders krijgen officiële waarschuwingsbrief van de leerplichtambtenaar. In Magister wordt een “logboek” aangemaakt.
Actie: leerlingenadministratie.
- 10^e x: Leerlingadministratie/medewerker lokaal 116 geeft door aan afdelingsleider: er volgt een tweede melding bij de leerplichtambtenaar via DUO. Gesprek met leerplichtambtenaar (Halt kan overwogen worden. Een leerling kan maar 1x een Halt-straf krijgen). In Magister wordt een “logboek” aangemaakt.
Actie: leerlingenadministratie.

N.B. Verslapen wordt in de bovenbouw als ongeoorloofd afwezig aangemerkt en dus als “SP” in Magister ingevuld.

Per gespijbeld lesuur moet de leerling het volgende aantal lesuren nakomen (niet in tussenuren):

Na 1^e t/m 4^e keer : 2 lesuren

5^e t/m 9^e keer: 3 lesuren

Vanaf 10^e keer: 4 lesuren

Niet nakomen in 116 op een afgesproken lesuur wordt aangegeven met “NG” in Magister. Bij de tweede keer “NG” moet de leerling de volgende 5 lesdagen van 8.30 uur tot 16.10 uur op school zijn. Dit geldt voor onder- en bovenbouw.

N.B. In voorkomende gevallen kan een afdelingsleider afwijken van bovengenoemde maatregelen.